

Endringer i lov om merverdiavgift

Ny lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.

Persontransport og formidling av persontransport blir merverdiavgiftspliktig fra 1. mars 2004 med redusert sats på 6 prosent.

Den generelle beløpsgrensen for registrering i avgiftsmanntallet er økt til 50 000 kroner fra 1. januar 2004.

Redaksjonell endring i merverdiavgiftsloven § 51.

Kompensasjonsordningen for kommuner, fylkeskommuner mv. er med virkning fra 1. januar 2004 gjort generell.

1 Innledning

Ved lov 12. desember 2003 (nr. 102), jf. Ot.prp. nr. 1 (2003-2004) og Innst. O. nr. 20 (2003-2004), ble

- merverdiavgiftsloven §§ 5 b første ledd, 14, 16 og 22 endret. Lovendringene gjelder omsetning av persontransporttjenester mv. som skal omfattes av merverdiavgiftsplikten. Endringene trer i kraft 1. mars 2004
- merverdiavgiftsloven § 28 første ledd første punktum endret ved at registreringsgrensen ble hevet fra kr. 30 000 til kr. 50 000. Endringen trer i kraft 1. januar 2004

Ved lov 12. desember 2003 (nr. 108), jf. Ot.prp. nr. 1 (2003-2004) og Innst. O. nr. 20 (2003-2004), ble det fastsatt en ny lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. Loven trer i kraft 1. januar 2004.

Ved lov 5. september 2003 (nr. 91), jf. Ot.prp. nr. 43 (2002-2003) og Innst. O. nr. 79 (2002-2003),

ble det foretatt en redaksjonell endring i merverdiavgiftsloven § 51 ved at uttrykket "enkeltmannsbedrift" ble endret til "enkeltpersonforetak". Endringen trer i kraft 1. mars 2004.

De endrede og nye lovbestemmelsene er tatt inn som vedlegg til denne meldingen.

2 Persontransporttjenester mv.

Regjeringen Stoltenberg foreslo allerede i Ot.prp. nr. 2 (2000-2001) at det skulle innføres merverdiavgift på omsetning av persontransporttjenester, den gang med en redusert merverdiavgiftssats på 12 prosent. Forslaget ble ikke vedtatt av Stortinget. I Ot.prp. nr. 1 (2003-2004) fremmes på nytt forslag om avgiftsplikt på persontransport. Som begrunnelse for forslaget viser regjeringen blant annet til at dagens regler medfører skjult avgiftskumulasjon, økt motivasjon for egenproduksjon, uheldige tilpasninger til avgiftsreglene og administrative problemer knyttet til fordelin-

gen av inngående merverdiavgift i virksomheter som både omsetter persontransporttjenester og som har annen omsetning innenfor avgiftsområdet, for eksempel varetransporttjenester.

Det tidligere unntaket for omsetning av persontransporttjenester fremgikk av merverdiavgiftsloven § 5 b første ledd nr. 9. Bestemmelsen er nå opphevet og avgiftsplikten følger av hovedregelen om merverdiavgiftsplikt på omsetning av tjenester etter merverdiavgiftsloven § 13.

Ved Stortingets avgiftsvedtak 26. november 2003 ble det bestemt at satsen for omsetning av persontransporttjenester skal være 6 prosent. Avgiftsvedtaket er omtalt i egen melding.

2.1 Avgrensning av området for persontransport

Normalt vil det ikke være et problem å avgjøre om det utføres en persontransporttjeneste eller ikke, eksempelvis vil transport av personer i drosjer, busser trikker og fly anses som persontransport. Også transport av personer i skiheiser, kabelbaner mv. skal anses som persontransporttjeneste etter merverdiavgiftsloven.

Det kan imidlertid oppstå avgrensningsspørsmål, og i disse tilfellene vil det være naturlig å ta utgangspunkt i hva som følger av alminnelig språkforståelse. Karuselturer, turer i berg- og dalbaner, rafting, hundekjøring, hesteriding (ikke hestedrosje) og lignende skal ikke anses som persontransport. For øvrig vil mange av de nevnte tjenestene i dag være omfattet av spesielle unntak i merverdiavgiftsloven, jf. blant annet merverdiavgiftsloven § 5 b første ledd nr. 5, 11 og 12.

Utleie av bil og annet kjøretøy uten fører anses ikke som persontransporttjeneste, men som utleietjeneste og skal avgiftsberegnes etter en sats på 24 prosent. Utleie av bil med fører anses imidlertid som en persontransporttjeneste og skal avgiftsberegnes med 6 prosent.

Ambulansetransport og annen syketransport med særskilt innrettet transportmiddel er unntatt fra avgiftsområdet og vil ikke være omfattet av den reduserte satsen, jf. merverdiavgiftsloven § 5 b første ledd nr. 1.

Persontransporttjenesten vil også omfatte bagasje som passasjerene tar med seg på reisen. Medbringes bagasje utover det normale og pas-

sjasjeren må betale ekstra, vil den ekstra delen utgjøre varetransport og ikke persontransport.

Ekstra betaling for sitteplass eller ved nødvendig overnatting på reisen (nattog, båt med lugar, o.l.), skal inngå som en del av persontransporttjenesten og dermed også avgiftsberegnes med 6 prosent. Dette vil ikke gjelde ved kjøp av pakketurer o.l., hvor man ved siden av persontransport kjøper overnattingstjenester i hoteller, fjellstuer, hytter mv.

Enkel servering om bord på fly, buss osv., som utgjør en liten del av selve persontransporttjenesten, anses som en omkostning ved omsetning av persontransporttjenesten. Dette gjelder ikke dersom det betales særskilt for mat og drikke ombord. Også guidetjenester som ytes i forbindelse med en persontransport, må skilles ut som en egen (unntatt) tjeneste dersom det betales særskilt vederlag for denne tjenesten.

Redusert merverdiavgiftssats på persontransporttjenester gjelder også når en virksomhet yter persontransport som underleverandør til en annen transportør.

2.2 Persontransport til og fra utlandet

Persontransport i Norge som står i direkte forbindelse med transport til eller fra utlandet, er fritatt beregning av utgående merverdiavgift. Dette følger nå av merverdiavgiftsloven § 16 første ledd nr. 4 første punktum.

Det uttales i Odelstingsproposisjonen at flyving av transitt- og transferpassasjerer her i landet i tilknytning til flyreise til eller fra utlandet skal være omfattet av dette fritaket Med transitt- og transferflyving menes i denne sammenheng flyreise med påfølgende reise med samme fly (transittpassasjerer) eller med annet fly (transferpassasjerer) når det på forhånd er inngått avtale om gjennomgående transport og den påfølgende flyreisen påbegynnes innen 24 timer og står i direkte forbindelse med den første reisen. En påfølgende flyreise vil stå i direkte forbindelse med en annen flyreise etter annet ledd når reisedokument (flybillet) og ombordstigningskort er utstedt fra første flyplass her i landet til endelig bestemmelsessted i utlandet, eller omvendt.

Tilsvarende regler skal gjelde for transport med andre transportmidler enn fly, slik som for eksempel buss og tog. Det er en forutsetning at transporten her i landet til eller fra utlandet

skjer med samme type transportmiddel, og at billetten er utstedt fra første påstigningssted her i landet til endelig bestemmelsessted i utlandet, eller omvendt.

Bestemmelsene om tilknytningsreiser som står i direkte sammenheng med reiser til eller fra utlandet, vil bli inntatt i forskrift. Skattedirektoratet vil komme tilbake med egen melding om forskriftsendringer.

Utenlandske næringsdrivende som transporterer personer i Norge i forbindelse med direkte transport til eller fra utlandet, er i prinsippet registreringspliktig i Norge. Omsetningen er imidlertid fritatt for beregning av merverdiavgift, såkalt nullsats, jf. merverdiavgiftsloven § 16 første ledd nr. 4 første punktum. Skattedirektoratet har med hjemmel i forskrift 31. mars 1977 om registrering av utenlandsk næringsdrivende ved representant mv. § 7, bestemt at utenlandske næringsdrivende som utelukkende utfører slik transport ikke skal registreres i avgiftsmanntallet. De næringsdrivende vil etter de alminnelige regler kunne søke refusjon av merverdiavgift etter merverdiavgiftsloven § 26 a.

2.3 Reiser som er betalt for lovens ikrafttredelse mv.

Det følger av merverdiavgiftsloven at avgift skal svares etter de regler som gjelder på leveringstiden. Det avgjørende for avgiftsplikten er derfor tidspunktet når tjenesten anses levert/utført og ikke bestillings- eller betalingstidspunktet. Av dette følger at det skal beregnes merverdiavgift på alle reiser som gjennomføres 1. mars 2004 eller senere, uavhengig av om bestilling eller betaling har skjedd før dette tidspunktet.

Når det gjelder forhåndsbetalte reiser/billetter der reisetidspunktet ikke er kjent for selgeren på forhånd - for eksempel fleksikort som selges av Oslo sporveier – og billetter som gjelder et begrenset tidsrom, men som må stemples av kunden i en automat før de benyttes, vil det ikke være mulig for selgeren å vite om reisen(e) gjennomføres før eller etter lovens ikrafttredelse. Departementet har lagt til grunn at det ikke skal beregnes merverdiavgift for noen del av omsetningen før 1. mars 2004 av slike kort.

Når det gjelder billetter og kort som er gyldige i en på forhånd kjent periode - for eksempel årskort og halvårskort som selges før 1. mars 2004 -

vil selger kunne henføre omsetningen til før og etter ikrafttredelsestidspunktet.

Dersom en reise starter før lovens ikrafttredelse og avsluttes etter dette tidspunktet, har departementet lagt til grunn at det ikke skal beregnes merverdiavgift. Det er en forutsetning at det dreier seg om én og samme reise.

2.4 Fradragsrett for inngående merverdiavgift

2.4.1 Særlig om personkjøretøyer

Registrert næringsdrivende har fradragsrett for inngående merverdiavgift ved anskaffelse av varer og tjenester til bruk i den avgiftspliktige virksomheten, jf. merverdiavgiftsloven § 21. For næringsdrivende som er registrert for omsetning av persontransporttjenester omfatter fradragsretten anskaffelse, leie/leasing, vedlikehold, bruk og drift av personkjøretøy som benyttes for transport av betalende passasjerer. Det vises til opphevelsen av merverdiavgiftsloven § 14 annet ledd nr. 5, § 14 nytt tredje ledd og § 22 første ledd endret nr. 3.

Det er ikke fradragsrett ved anskaffelse mv. av personkjøretøyer til *annen bruk* i virksomheten, for eksempel til transport av varer eller ansatte til arbeidsmøter mv. For beltemotorsykel (snøscooter) gjelder imidlertid særlige regler. Registrert næringsdrivende har fradragsrett for én scooter hvert annet år. Den næringsdrivende kan kun eie én scooter av gangen, jf. forskrift 25. oktober 1971 om avgrensning av uttrykket ”personkjøretøyer” (nr. 49) § 3.

Brukes beltemotorsykkelen kun til transport av betalende passasjerer, vil registrert næringsdrivende ha full fradragsrett etter de alminnelige regler.

Departementet uttaler i Odelstingsproposisjonen at det bør være fradragsrett for inngående merverdiavgift ved anskaffelse, drift mv. av kjøretøy registrert som buss til bruk i avgiftspliktig virksomhet, for eksempel for transport av ansatte mellom arbeidssteder, til flyplass osv. Fradragsretten skal imidlertid ikke omfatte mindre busser. Den nærmere avgrensning må reguleres i forskrift. Skattedirektoratet vil komme tilbake med egen melding om dette.

Personkjøretøyer anskaffet til bruk i yrkesmessig persontransportvirksomhet, vil være omfattet av

reglene om bindingstid i forskrift nr. 90. Forskriftsendringen vil bli omtalt i egen melding

Det er for øvrig nå presisert i lovteksten at næringsdrivende som selger personkjøretøyer vil ha fradragsrett ved anskaffelse av slike som salgsvare, jf. merverdiavgiftsloven § 14 nytt tredje ledd.

2.4.2 Egne utgifter til persontransport

Det er innført fradragsrett for inngående merverdiavgift på utgifter til persontransport, jf. opphevelsen av merverdiavgiftsloven § 14 annet ledd nr. 5 som tidligere, sammenholdt med § 22 første ledd nr. 3, avskar fradragsretten for alle utgifter en virksomhet hadde til personbefordring. Med virkning fra 1. mars 2004 vil en registrert næringsdrivende ha fradragsrett ved kjøp av persontransporttjenester og ved anskaffelse, leie, drift mv. av andre kjøretøyer enn personkjøretøyer, for eksempel varebiler. Det er en forutsetning at varen eller tjenesten er til bruk i den avgiftspliktige virksomheten. Det vil således ikke være fradragsrett for inngående merverdiavgift på utgifter til private reiser, for eksempel reise mellom hjem og arbeid. Eventuelle dokumentasjonsregler vil bli omtalt i egen melding fra direktoratet.

2.5 Formidling av persontransporttjenester

Også formidling av persontransporttjenester blir avgiftspliktig med virkning fra 1. mars 2004. Det vises til endringen i merverdiavgiftsloven § 5 b første ledd nr. 10. For reisebyråer og andre turarrangører, som blant annet formidler overnattings tjenester, serveringstjenester og persontransport, innebærer dette at en langt større andel av omsetningen vil bli avgiftspliktig.

Ved Stortingets avgiftsvedtak 26. november 2003 ble det bestemt at satsen for formidling av persontransporttjenester skal være 6 prosent. Avgiftsvedtaket er omtalt i egen melding.

På grunn av den reduserte satsen ved formidling av persontransporttjenester, er det nødvendig å avgjøre om det omsettes formidling av en persontransporttjeneste eller formidling av en annen type tjeneste som skal avgiftsberegnes med 24 prosent (eventuelt en tjeneste som er unntatt, for eksempel formidling av overnatting). De som

formidler persontransporttjenester skal beregne merverdiavgift med redusert sats av den provisjonen som belastes oppdragsgiverne. Dessuten skal det beregnes merverdiavgift med redusert sats når disse tar direkte betalt av de reisende i form av gebyrer for bestilling av persontransporttjenester. Ved formidling av pakketurer der det ved siden av persontransport også inngår andre tjenester (formidling av overnatting, servering, guiding mv.), må det foretas en fordeling slik at det bare beregnes merverdiavgift med redusert sats for den delen av vederlaget som utgjør formidling av persontransporttjenester.

Formidling av persontransport, når persontransporten skal skje i utlandet eller direkte til eller fra utlandet, er fritatt for merverdiavgift. Det vises til Ot.prp. nr. 1 (2003-2004) side 124.

2.6 Tjenester som gjelder opplysninger om rutegående persontransport

Opplysninger om rutegående persontransport er unntatt fra avgiftsområdet, jf. merverdiavgiftsloven § 5 b første ledd nr. 16. Unntaket er opphevet med virkning fra 1. mars 2004. Tjenestene har en slik nær sammenheng med persontransporttjenester og formidling av persontransporttjenester, at tjenestene bør bli avgiftspliktige. Som følge av fradragsretten for inngående merverdiavgift for næringsdrivende som omsetter persontransporttjenester, mente departementet at det ikke var nødvendig å innføre redusert sats på disse tjenestene. Omsetning av tjenester som gjelder opplysninger om rutegående persontransport skal derfor avgiftsberegnes med 24 prosent.

2.7 Registrering i avgiftsmanntallet

Fra og med 1. januar 2004 er det et vilkår for å bli registrert i avgiftsmanntallet at omsetning og avgiftspliktige uttak av varer og tjenester til sammen har oversteget kr 50 000 i en periode på 12 måneder, se pkt. 3 nedenfor. For virksomheter som allerede er i drift og som blir avgiftspliktige for sin virksomhet 1. mars 2004, legges det til grunn at forhåndsregistrering som hovedregel kan finne sted. Dette innebærer at det vil foreligge fradragsrett for inngående merverdiavgift for de anskaffelser som foretas fra og med dette tidspunktet. Fylkesskattekontor avgjør om betingelsene for registrering, eventuelt forhåndsregistrering, er til stede.

2.8 Innenlands fering av kjøretøyer

Fering av kjøretøy er i dag innenfor avgiftsområdet, men fritatt for beregning av merverdiavgift, såkalt nullsats jf. merverdiavgiftsloven § 16 første ledd nr. 10 og forskrift 18. august 1970 om transporttjenester som består i fering av kjøretøyer (nr. 36). Disse tjenestene skal med virkning fra 1. mars 2004 omsettes med en sats på 6 prosent. På denne måten vil både omsetning av fergetjenestene (kjøretøy med fører) og frakt av andre passasjerer i bilen eller personer som ikke følger med noe kjøretøy, omfattes av den reduserte satsen. Dette vil være en enkel regel å praktisere for alle parter.

Ved Stortingets avgiftsvedtak 26. november 2003 ble det bestemt at satsen for fering av kjøretøy skal være 6 prosent. Avgiftsvedtaket er omtalt i egen melding.

3 Beløpsgrensen for registrering i avgiftsmanntallet

Den generelle beløpsgrensen for registrering i avgiftsmanntallet er hevet fra 30 000 kroner til 50 000 kroner. Det vises til endringen i merverdiavgiftsloven § 28 første ledd. Endringen trer i kraft 1. januar 2004.

Beløpsgrensen på 30 000 kroner har stått uendret siden 1. juli 1992. Finansdepartementet uttaler i Odelstingsproposisjonen at justeringen delvis tar hensyn til den generelle prisutviklingen. Hevingen vil også innebære forenklinger både for avgiftsmyndighetene og de næringsdrivende og færre grensedragninger i forbindelse med spørsmål om det foreligger næringsvirksomhet.

Etter merverdiavgiftsloven § 28 fjerde ledd skal en registrert virksomhet hvor omsetning og uttak synker under registreringsgrensen, stå i avgiftsmanntallet i minst to hele kalenderår etter at omsetning og uttak har sunket under registreringsgrensen. Ved vurderingen etter fjerde ledd er det den til enhver tid gjeldende beløpsgrense i bestemmelsens første ledd som legges til grunn. Dette innebærer at virksomheter som ved en vurdering etter 1. januar 2004 har hatt omsetning under kr 50 000 i de foregående tre kalenderår, skal tas ut av avgiftsmanntallet.

4 Redaksjonell endring i merverdiavgiftsloven § 51

I tilknytning til endringene i lov 21. juni 1985 nr. 79 om enerett til firma og andre forretningskjennetegn (firmaloven), ble det, blant annet av hensyn til endret begrepsbruk, foretatt endringer i en rekke andre lover.

I merverdiavgiftsloven ble § 51 første punktum endret slik at uttrykket "enkeltmannsbedrift" ble endret til "enkeltpersonforetak". Endringen trer i kraft 1. mars 2004.

5 Den generelle kompensasjonsordningen

Ny lov 12. desember 2003 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. trer i kraft 1. januar 2004. Loven innfører en generell kompensasjonsordning for merverdiavgift. Formålet med loven er å etablere en ordning som kan nøytralisere konkurransevriddinger som kan oppstå som følge av merverdiavgiftssystemet. Den nye loven avløser lov 17. februar 1995 nr. 9 som hjemler en begrenset kompensasjonsordning.

Den generelle kompensasjonsordningen vil gjelde alle varer og tjenester og innebærer at det kompenseres for all merverdiavgift som kommuner og fylkeskommuner betaler. Dermed vil ikke merverdiavgiften gi kommunene motiv til å produsere tjenester med egne ansatte fremfor å kjøpe fra andre. Ordningen skal også omfatte private og ideelle virksomheter som utfører lovpålagte helsetjenester, sosiale tjeneste eller undervisningstjenester samt barnehager og kirkelig fellesråd.

Kompensasjonsoppgave fra kommuner og fylkeskommuner skal sendes avgiftsmyndighetene annen hver måned, og utbetaling skal skje fortløpende og innen tre uker. Oppgaven skal vedlegges en revisorbekreftelse. Kompensasjonskrav fra private skal sendes direkte til fylkesskattekontoret og ikke via kommunene som etter tidligere ordning. Private kan sende oppgave som omfatter et helt kalenderår

Ordningen med frivillig registrering av utleier av bygg eller anlegg til bruk i virksomhet som er registrert etter merverdiavgiftsloven (forskrift nr. 117), vil bli utvidet til også å omfatte utleie

til kommunale virksomheter selv om lokalene ikke brukes i avgiftspliktig virksomhet.

Loven trer i kraft 1. januar 2004. Av hensyn til tilrettelegging og praktisk gjennomføring, skal kompensasjonskrav for anskaffelser foretatt i løpet av første periode 2004 (januar og februar) tidligst fremsettes på oppgaven for annen perio-

de 2004 (mars og april). Dette innebærer at første tilbakebetaling først vil skje i månedsskiftet juni/juli 2004.

Skattedirektoratet vil komme tilbake med nærmere informasjon om ordningen, herunder Finansdepartementets forskrift 12. desember 2003, i et eget informasjonsskriv.

Vedlegg

I lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift er det gjort følgende endringer:

§ 5 b første ledd nr. 9 er opphevet.

§ 5 b første ledd nr. 10 lyder:

Formidling av romutleie i hotellvirksomhet m.v.

§ 5 b første ledd nr. 16 er opphevet.

§ 14 annet ledd nr. 5 er opphevet.

§ 14 nytt tredje ledd lyder:

Når fradragsrett ikke er avskåret etter § 22, skal det også svares avgift som ved uttak når personkjøretøyer brukes til annet enn som salgsvare, i annen virksomhet enn yrkesmessig utleievirksomhet eller persontransportvirksomhet. Det skal også svares avgift av varer og tjenester til vedlikehold, bruk og drift av personkjøretøyer til annet formål enn nevnt i første punktum. Som personkjøretøy anses også campingtilhenger. Departementet kan ved forskrift fastsette nærmere vilkår for minste eiertid og bruk.

Gjeldende § 14 tredje ledd er blitt nytt fjerde ledd og lyder:

Departementet kan gi forskrifter om hva som går inn under reglene i annet og tredje ledd.

§ 14 nåværende fjerde ledd er blitt femte ledd.

§ 16 første ledd nr. 4 første punktum lyder:

Transporttjenester her i landet når *transporten skjer* direkte til eller fra utlandet.

§ 16 første ledd nr. 10 er opphevet.

§ 22 første ledd nr. 3 lyder:

Andre varer og tjenester som anskaffes utelukkende til bruk som nevnt i § 14 annet og tredje ledd.

§ 28 første ledd første punktum lyder:

Registrering skal skje når den næringsdrivendes omsetning og avgiftspliktige uttak av varer og tjenester til sammen har oversteget *kr 50 000* i en periode på 12 måneder.

§ 51 første ledd lyder:

Oppgaveplikten etter bestemmelsene i dette kapittel påhviler i *enkeltpersonforetak* innehaver, i selskap, forening, institusjon eller innretning den daglige leder av virksomheten eller styrets formann hvis det ikke er noen slik leder.

Endringene trer i kraft med virkning fra og med 1. mars 2004. Endringen i § 28 første ledd første punktum trer likevel i kraft fra 1. januar 2004.

Lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.

§ 1 Formål

Formålet med denne loven er å motvirke konkurransevridninger som følge av merverdiavgiftssystemet gjennom at det ytes kompensasjon for merverdiavgift til kommuner, fylkeskommuner og visse private og ideelle virksomheter.

§ 2 Virkeområde

Denne loven gjelder:

- a) kommuner og fylkeskommuner med kommunal og fylkeskommunal virksomhet der øverste myndighet er kommunestyret, fylkestinget eller annet styre eller råd i henhold til kommuneloven eller kommunal særlovgivning,
- b) interkommunale og interfylkeskommunale sammenslutninger organisert etter kommuneloven eller annen kommunal særlovgivning,
- c) private eller ideelle virksomheter som produserer helsetjenester, undervisningstjenester eller sosiale tjenester som kommunen eller fylkeskommunen er pålagt å utføre ved lov,
- d) barnehager som nevnt i lov 5. mai 1995 nr. 19 om barnehager § 13,
- e) kirkelig fellesråd.

Virksomheten skal være registrert i Enhetsregisteret.

§ 3 Kompensasjon

Det ytes kompensasjon for merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester fra registrerte næringsdrivende.

§ 4 Begrensninger

Kompensasjon ytes bare i den utstrekning anskaffelsen skjer til bruk i den kompensasjonsberettigede virksomheten.

Det ytes ikke kompensasjon:

1. Når det foreligger rett til fradrag for inngående merverdiavgift etter bestemmelsene i merverdiavgiftsloven kapittel VI.
2. For merverdiavgift på anskaffelser som nevnt i merverdiavgiftsloven § 22 første ledd.
3. For merverdiavgift på anskaffelser til bygg, anlegg eller annen fast eiendom for salg eller utleie.

Kompensasjon ytes likevel for anskaffelser til boliger med helseformål eller sosiale formål. Det samme gjelder fellesanlegg i tilknytning til boligene.

§ 5 Finansiering

Det totale beløp som kompenseres etter § 3 skal som hovedregel finansieres gjennom reduksjon i overføringene til kommunene og fylkeskommunene.

§ 6 Innsendelse av oppgave

For å få kompensert merverdiavgift må det sendes oppgave til fylkesskattekontoret i det fylke den kompensasjonsberettigede hører hjemme.

Det kan ikke fremsettes krav om kompensasjon før merverdiavgiftskostnadene i et kalenderår utgjør minst 20.000 kroner.

Kompensasjonsoppgave sendes periodevis. Hver periode omfatter to kalendermåneder. Første periode januar og februar, annen periode mars og april, tredje periode mai og juni, fjerde periode juli og august, femte periode september og oktober og sjette periode november og desember. Virksomheter som nevnt i § 2 bokstav b-e kan fremsette krav som omfatter et helt kalenderår på oppgaven for sjette periode.

Krav om kompensasjon medtas i oppgaven for den periode beløpet er registrert i regnskapssystemet etter regnskapsbestemmelsene som følger av lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner eller lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap mv. (regnskapsloven).

§ 7 Oppgavefrist

Oppgaven må være kommet frem til fylkesskattkontoret innen 1 måned og 10 dager etter utløpet av hver periode. Oppgave som sendes i posten anses å være kommet frem i rett tid hvis den er poststempelt innen utløpet av fristen.

Krav om kompensasjon for merverdiavgift på anskaffelser gjort i løpet av en periode kan tidligst fremsettes ved periodens utløp.

Kompensasjonsoppgave skal sendes inn elektronisk. Oppgaver som omfatter et helt kalenderår kan leveres som papiroppgave.

§ 8 Revisorattest

Grunnlaget for kompensasjonskravet skal kontrolleres og attesteres av registrert eller statsautorisert revisor eller kommunerevisor.

§ 9 Utbetaling av kompensasjon

Kompensasjon etter denne lov skal utbetales innen 3 uker etter at fristen etter § 7 for å sende inn oppgave er utløpt. Dersom kompensasjonsoppgaven mottas etter utløpet av fristen i § 7 skal kravet avvises. For virksomheter som nevnt i § 2 bokstav b-e kan kravet tas med i oppgaven for neste periode.

§ 10 Foreldelse

Foreldelsesfristen for krav om kompensasjon er ett år. Fristen regnes fra utgangen av det kalenderår som kompensasjonskravet oppsto.

For virksomheter som nevnt i § 2 bokstav a er foreldelsesfristen sammenfallende med fristen for å sende inn oppgave etter § 7.

§ 11 Tilbakebetaling

Dersom det er utbetalt kompensasjon i strid med bestemmelsene i denne lov eller forskrift gitt med hjemmel i denne lov, skal det uriktig utbetalte beløp tilbakebetales.

§ 12 Regnskap og kontroll

Den som har fremmet krav om eller mottatt refusjon skal innrette bokføringen slik at det til enhver tid kan kontrolleres at kompensasjon for merverdiavgift ytes etter reglene i denne lov. Bestemmelsene om oppbevaring av bøker og bilag mv. i lov av 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap mv. (regnskapsloven) kapittel 2 gjelder også for de som ikke er regnskapspliktige etter regnskapsloven.

Den som har fremmet krav om eller mottatt refusjon etter denne lov skal på forespørsel legge frem, utlevere eller sende inn registrerte og dokumenterte regnskapsopplysninger, regnskapsmateriale og andre dokumenter av betydning for kontrollen når avgiftsmyndighetene forlanger det. Det skal også gis fullstendige opplysninger om forhold som avgiftsmyndighetene finner kan ha betydning for kontrollen.

Den som fremmer krav om kompensasjon etter denne lov skal yte nødvendig veiledning og bistand og gi adgang til virksomhetslokaler. Det samme gjelder den som er i tjeneste hos eller bistår den som søker om kompensasjon.

§ 13 Kontroll hos selger

I forbindelse med kontroll etter § 12 skal næringsdrivende, når avgiftsmyndighetene forlanger det, gi de opplysninger som kreves for å føre kontroll med at kompensasjon for merverdiavgift ytes etter reglene i denne lov. Næringsdrivende skal på forlangende gi avgiftsmyndighetene opplysninger om ethvert mellomværende som han har eller har hatt med andre navngitte næringsdrivende når det knytter seg til begge parters virksomhet. Det kan kreves opplysning om og spesifiserte oppgaver over omsetning av varer og tjenester. Det kan også kreves opplysninger og spesifiserte oppgaver over vederlaget og om andre forhold som knytter seg til mellomværendet. Næringsdrivende skal på forlangende innsende gjenpart av næringsoppgave, årsregnskap og årsberetning.

§ 14 Omgjøring

Fylkesskattekontoret kan kreve utbetalt kompensasjon korrigert i inntil 10 år fra tidspunktet for utbetalingen av kompensasjonen.

§ 15 Renter

Utbetales kompensasjon senere enn den frist som er fastsatt i § 9 har den kompensasjonsberettigede krav på renter. Det foreligger ikke krav på renter dersom overskridelsen av fristen for utbetaling skyldes forhold som kan legges den kompensasjonsberettigede til last eller som denne er nærmest til å bære ansvaret for.

Kompensasjon tillegges renter fra den dag fristen for behandling av kravet etter § 10 er utløpt og til og med den dag kompensasjonsbeløpet utbetales.

For kompensasjon som skal tilbakebetales etter korrigerende beregning regnes renter fra den dag kompensasjonsbeløpet ble utbetalt og til og med den dagen tilbakebetaling skjer.

Det benyttes de rentesatser som fremgår av forskrift 23. desember 1974 nr. 9 om betaling av avgift og beregning og betaling av renter og rentegodtgjørelse etter merverdiavgiftsloven.

§ 16. Justering av kompensert merverdiavgift

Det skal justeres for kompensert merverdiavgift ved endringer i bruken eller overdragelse av bygg, anlegg eller annen fast eiendom etter anskaffelsen, fremstillingen eller utførelsen. Det pliktes ikke å foreta justeringer mer enn 10 år regnet fra utløpet av året anskaffelsen, fremstillingen eller utførelsen ble foretatt.

Departementet fastsetter nærmere regler for justering i forskrift.

§ 17. Administrasjon

Kompensasjonsordningen administreres av avgiftsmyndighetene ved fylkesskattekontoret.

§ 18. Forskriftshjemmel

Departementet kan gi nærmere forskrifter om avgrensning, utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i denne lov, herunder om beregning, utbetaling, renter, inndekning og kontroll av kompensasjonsbeløpene, samt om krav til innholdet av selgers salgsdokument. Departementet kan videre gi nærmere forskrifter om de kompensasjonsberettigedes plikt til å selv kontrollere og revidere ordningen.

§ 19. Straff

Ved overtredelse av denne loven eller forskrifter gitt i medhold av denne loven gjelder straffebestemmelsene i merverdiavgiftsloven § 72 tilsvarende.

§ 20. Overgangsregler

Krav om kompensasjon for merverdiavgift på anskaffelser som er foretatt i løpet av første periode 2004 kan tidligst fremsettes på oppgaven for andre periode 2004.

§ 21. Ikrafttredelse. Opphevelse av tidligere lov

Denne loven trer i kraft fra 1. januar 2004. Fra samme tidspunkt oppheves lov 17. februar 1995 nr. 9 om kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner mv.